Baranyi Ferenc

Önkritika helyett önvallomás

A múlt század hetvenes éveinek elején úgy gondoltam, hogy a Szépirodalmi Könyvkiadó *Magyarország felfedezése* című sorozatába – amelyben írói szociográfiák láttak napvilágot – magam is „benevezek" és feldolgozom a tágabban vett szűkebb pátriámat, Pest megye déli felét. Otthon voltam én ott mindenütt: Pilisen születtem, Nyáregyházán cseperedtem, Cegléden kollégista diák, Monoron pedig bonviván voltam és kálvinista kántor. Onnan egy ideig Üllőre udvaroltam, Vecsésre zongoraórára jártam (egy évig laktam is ott, rokonoknál), és még arról is beszámolhatnék, hogy milyen személyes szálak fűztek Kávához, Albertirsához, Dabashoz, Nagykőröshöz, Csemőhöz. Elég volt ez ahhoz, hogy jogosultnak érezhessem magam a fent nevezett országrészt „megénekelni".

Édesapámat – aki egy bő évtizeden át főjegyző volt Nyáregyházán – arra kértem, hogy készítsen nekem háttéranyagot. Írja le ottani emlékeit, tapasztalatait, sokat segíthet ezzel. Nos, késedelem nélkül munkához látott, örült a megbízatásnak.

Az én szociográfiámból végül semmi sem lett. Elszegődtem a Televízióhoz, ottani munkám minden időmet lekötötte, álmodnom sem lehetett terjedelmesebb könyv megírásáról. Apám viszont megtette, amire kértem: 1975-ben vaskos dossziét nyomott a kezembe.

Annyira elfoglalt voltam akkoriban, hogy el sem olvastam, bevágtam valamelyik fiókba. Aztán el is feledkeztem róla.

Apám halála után eszembe jutott a kézirat. Keresni kezdtem, de nem találtam sehol. Nagyon bántott a dolog. Főleg az keserített el, hogy elhánytam, anélkül, hogy legalább átfutottam volna. Aztán nemrég – amikor már egészen mást kerestem – ráleltem egy szekrényfiók mélyén. Mohón olvastam el – és nagyon meglepődtem. Nem háttéranyag volt, hanem igényesen megformált elbeszélés, első lapján nékem adresszált sorokkal.